

Διαρκώς αυξανόμενη η τάση διείσδυσης των κριτηρίων ESG στην ποντοπόρο ναυτιλία, σύμφωνα με την Deloitte

2021/12/13 11:48 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Ο τρόπος με τον οποίο τα θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης (ESG) επηρεάζουν την πορεία της ποντοπόρου ναυτιλίας αποτελεί το αντικείμενο της νέας μελέτης της Deloitte Ελλάδος.

Συγκεκριμένα οι Shipping Partners της Deloitte, Ηλίας Μακρής και Μιχάλης Στεργίου, στη μελέτη τους που βασίστηκε μεταξύ άλλων σε δείγμα **38 εισηγμένων ναυτιλιακών εταιρειών, 14 εκ των οποίων είναι ελληνικών συμφερόντων**, εντοπίζουν μια αυξητική τάση στη διείσδυση των κριτηρίων ESG στην αξιολόγηση των εταιρειών του κλάδου, ενώ ταυτόχρονα χαρτογραφούν τα στρατηγικά ζητήματα στα οποία εστιάζουν οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η μελέτη της Deloitte αναδεικνύει το ρόλο του ESG σε έναν από τους πλέον δυναμικούς κλάδους της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς και ποιες είναι οι προκλήσεις που έχουν μπροστά τους οι εταιρείες της ποντοπόρου ναυτιλίας προκειμένου να προσαρμόσουν τη λειτουργία τους σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτουν οι αρχές του ESG.

Ορισμένα βασικά σημεία που αναδεικνύονται στο πλαίσιο της μελέτης της Deloitte είναι:

Ποιο είναι το αποτύπωμα άνθρακα της ποντοπόρου ναυτιλίας

Ο κλάδος θαλασσίων μεταφορών (shipping), αποτελεί μέρος του ευρύτερου κλάδου των Μεταφορών, ο οποίος, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία έχει μερίδιο **16%** στην παγκόσμια εκπομπή ρύπων. Από αυτό το 16%, όπως καταδεικνύει η μελέτη, η ναυτιλιακή βιομηχανία, έχει ένα αντίκτυπο της τάξης του **1,7%**.

Ωστόσο, με τις απαιτήσεις του IMO να γίνονται ολοένα και αυστηρότερες αναφορικά με τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οι ναυτιλιακές εταιρείες έχουν προβεί ήδη σε αρκετές ενέργειες ενημέρωσης του επενδυτικού τους κοινού σχετικά

με τις νέες πολιτικές που εφαρμόζουν, προκειμένου οι επιχειρηματικές τους πρακτικές να εναρμονίζονται ακόμα περισσότερο με τις αρχές ESG, θεμελιώδη συνιστώσα των οποίων αποτελεί το Περιβάλλον και η προστασία του.

Τι “δείχνουν” οι ετήσιες αναφορές βιωσιμότητας - ESG των ναυτιλιακών εταιρειών

Ορισμένα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τα στοιχεία που δημοσιοποιούν οι εταιρείες στις ετήσιες ESG αναφορές τους είναι τα εξής:

- Ένας σημαντικός αριθμός εταιρειών είναι “ESG - ready”. Διαθέτουν δηλαδή τους απαιτούμενους πόρους προκειμένου να προετοιμάζουν και να συντάσσουν ετήσιες αναφορές βιωσιμότητας - ESG.
- Βαίνει αυξανόμενη η τάση δημοσιοποίησης στοιχείων αναφορικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των στόλων των εταιρειών, καθώς από τις 38 εταιρείες του δείγματος, οι **24** -δηλαδή το **63%**- έχουν δημοσιεύσει τουλάχιστον μια αναφορά ESG.
- Σε ό,τι αφορά στην ελληνική ναυτιλία, από το σύνολο των 38 εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα, **14 είναι ελληνικών συμφερόντων και 6 από αυτές δηλ. το 43%**- έχουν προχωρήσει στη δημοσίευση τουλάχιστον μιας αναφοράς βιωσιμότητας - ESG.
- Σύμφωνα με τον μεγαλύτερο οίκο αξιολόγησης στον τομέα της ναυτιλίας, της Refinitiv, ο μέσος όρος βαθμολόγησης των 38 εταιρειών της μελέτης, παρουσιάζει σχετικά ικανοποιητικές επιδόσεις αναφορικά με την εφαρμογή στρατηγικών ESG, ενώ μέτρια είναι η επίδοσή τους σε ό,τι αφορά στη διαφάνεια δημοσιοποίησης καίριων δεδομένων γύρω από το ESG, με τάση βελτίωσης αυτών ανά χρονιά.

Πώς μεταφράζονται οι συνιστώσες του ESG στον κλάδο της παγκόσμιας ναυτιλίας

“Ε” - Περιβάλλον

Η πρώτη συνιστώσα του ESG, το *Περιβάλλον*, αποτελεί το στοιχείο εκείνο με τις περισσότερες αναφορές/δείκτες, αναλύσεις αλλά και «σύνδεση» πρακτικών διαχείρισης της λειτουργίας των ναυτιλιακών εταιρειών με στόχους που σε μερικά χρόνια πρόκειται να λάβουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, όπως οι απαιτήσεις του IMO σχετικά με την εκπομπή ρύπων.

Τα **Poseidon Principles** -που τυγχάνουν ευρείας αναγνώρισης από σημαντικούς χρηματοδοτικούς φορείς της ναυτιλίας- αναδεικνύονται σε κεντρικό άξονα της

συνιστώσας *Περιβάλλον* όσον αφορά τη ναυτιλιακή βιομηχανία και αποτελούν ένα ανεπτυγμένο και ευρέως διαδεδομένο στον κλάδο πλαίσιο αξιολόγησης και αναφοράς πολιτικών εναρμονισμένων με τις στρατηγικές του IMO για το περιβάλλον, καθώς επίσης και μέτρησης του βαθμού εναρμόνισης χρηματοδοτούμενων ναυτιλιακών εταιρειών που βρίσκονται σε διεθνή χαρτοφυλάκια χρηματοοικονομικών οργανισμών.

Η πρακτική λειτουργία και η χρησιμότητα των Poseidon Principles είναι ότι όλοι οι οργανισμοί οι οποίοι συνυπογράφουν τις αρχές αυτές, οφείλουν **σε ετήσια βάση**, να επιμετρούν τις εκπομπές ρύπων, αλλά και να εξάγουν και να δημοσιεύουν συμπεράσματα αναφορικά με το πόσο οι μετρήσεις αυτές εναρμονίζονται με την στρατηγική τάση σταδιακής μείωσης αυτών.

“S” - Κοινωνία

Η δεύτερη συνιστώσα του ESG, η *Κοινωνία* έχει να κάνει με το πώς μια επιχείρηση διαχειρίζεται τις σχέσεις της με τους εργαζόμενους, τους προμηθευτές, τους πελάτες και τις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται.

Στο ναυτιλιακό περιβάλλον έχει άμεση σύνδεση με εκείνες τις πρακτικές διαχείρισης της ναυτιλιακής λειτουργίας που στοχεύουν στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας για τα πληρώματα λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας με απώτερο στόχο τη μείωση των ατυχημάτων «εν-πλω». Άλλωστε είναι πολύ πρόσφατη η συζήτηση κατά τη διάρκεια της κορύφωσης της πανδημίας COVID-19 για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων που ελήφθησαν για να αντιμετωπίσουν τη δυσφορία των πληρωμάτων η οποία προκλήθηκε από την παρατεταμένη παρουσία τους στα πλοία εξαιτίας των δυσκολιών επαναπατριsmού.

Επιπλέον, η *Κοινωνία* αγγίζει και το θέμα της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών, μέσω της εκπροσώπησης, μεταξύ άλλων, των γυναικών στα πληρώματα της ποντοπόρου ναυτιλίας, που σαν ποσοστό παραμένει σε αρκετά χαμηλά επίπεδα σε σχέση με άλλους κλάδους. Σύμφωνα με τελευταία στοιχεία του IMO, οι γυναίκες αποτελούν περίπου το 1,2% του συνολικού παγκόσμιου δυναμικού πληρωμάτων, με στρατηγικό στόχο του Οργανισμού την σταδιακή αύξηση του αριθμού των γυναικών στην ναυτιλιακή βιομηχανία.

“G” - Εταιρική Διακυβέρνηση

Η *Εταιρική Διακυβέρνηση*, αποτελεί την τρίτη συνιστώσα του ESG η οποία σχετίζεται με το σύστημα κανόνων, αρχών, πρακτικών και διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία μιας επιχείρησης. Στον τομέα της ποντοπόρου ναυτιλίας, το σύστημα αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πολιτικές και διαδικασίες που στόχο έχουν την καταπολέμηση της διαφθοράς σε λιμάνια που δεν διαθέτουν εκσυγχρονισμένα πρωτόκολλα λειτουργίας.

Πώς επηρεάζεται η χρηματοδότηση των ναυτιλιακών εταιρειών από το ESG

Είναι σαφείς οι ενδείξεις ό,τι οι ναυτιλιακές εταιρείες που σημειώνουν βελτίωση στις επιδόσεις τους αναφορικά με τα κριτήρια ESG, γίνονται περισσότερο ελκυστικές στους επενδυτικούς κύκλους της ναυτιλίας, αποκτώντας πιο εύκολα πρόσβαση σε κεφάλαια και χρηματοδότηση.

Μάλιστα, παρόλο που συχνά οι δείκτες ESG θεωρούνται «μη χρηματοοικονομικοί» και δεν μπορεί ακόμη να στοιχειοθετηθεί επαρκώς το αν οι επιδόσεις ESG επηρεάζουν την πορεία της μετοχής, ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στα χρηματοοικονομικά των εταιρειών.

Επιπλέον, είναι χαρακτηριστικό ό,τι τα κεφάλαια που επενδύονται σε εταιρείες που εναρμονίζουν τη λειτουργία τους με τους κανόνες του ESG έχουν σημειώσει **αύξηση κατά 170% στην περίοδο 2015 - 2021**, ενώ την ίδια περίοδο έχουν επταπλασιαστεί τα κεφάλαια που επενδύονται σε “πράσινα ομόλογα”. Σύμφωνα με τη μελέτη, από τον Μάιο του 2018 μέχρι σήμερα έχουν διοχετευτεί επενδυτικά κεφάλαια ύψους \$14,5 δισ. σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις με βάση κριτήρια ESG.

Ταυτόχρονα, οι οίκοι αξιολόγησης όπως όπως η Moody's, η Bloomberg, το MSCI και το Fitch, στοχεύουν στη θέσπιση προτύπων αξιολόγησης για τα κριτήρια ESG. Και οι τράπεζες εστιάζουν ολοένα και περισσότερο στην τήρηση των κριτηρίων ESG για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές τους αποφάσεις, αφού ο κλιματικός κίνδυνος σύντομα θα ενταχθεί από την ΕΚΤ στην προληπτική εποπτεία, με στόχο να μειωθεί ο ρίσκο που δημιουργούν οι μη βιώσιμες επενδύσεις.

Η μελέτη καταδεικνύει επίσης ό,τι, σύμφωνα με την Refinitiv, η αξία των “πράσινων ομολόγων” οκταπλασιάστηκε το 2020, ενώ μόνο για το **α' τρίμηνο του 2021 έφτασε τα 287 δισ. δολ.**, ποσό διπλάσιο από το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

Μέχρι το τέλος του 2020 το σύνολο των κεφαλαίων των ESG funds παγκοσμίως, έφτασε στο **ποσό ρεκόρ των 1,7 τρισ. δολ.**, σημειώνοντας **αύξηση 50%** σε σχέση με το 2019, που ήταν επίσης χρονιά ρεκόρ.

Συμπερασματικά, και σύμφωνα με την Deloitte και τους κ.κ. Στεργίου και Μακρή, «η διαρκώς αυξανόμενη τάση των ναυτιλιακών εταιρειών για την ενσωμάτωση του ESG, αλλάζει τα δεδομένα του κλάδου, εισάγοντας νέες έννοιες και θέτοντας νέους στόχους και προκλήσεις.

Το μέλλον της ποντοπόρου ναυτιλίας παγκοσμίως, θα καθοριστεί τα επόμενα χρόνια από το πόσο γενναίες θα είναι οι αποφάσεις του IMO και των θεσμών της ναυτιλίας αναφορικά με τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, από τον βαθμό στον οποίο οι πολιτικές που θα διαμορφωθούν θα επηρεάσουν τον παγκόσμιο στόλο, αλλά και από τον βαθμό προσήλωσης των funds και των τραπεζών στην εφαρμογή του ESG ως κριτήριο χρηματοδότησης των εταιρειών».

Τέλος, σύμφωνα με τους συντάκτες της μελέτης, «σημαντικό ρόλο για τη μελλοντική πορεία της ποντοπόρου ναυτιλίας, θα παίξουν το πόσοι ακόμη τραπεζικοί κολοσσοί θα προσυπογράψουν τα Poseidon Principles, ο συνεχώς διευρυνόμενος ρόλος της Ασίας ως βασικού χρηματοδότη της ναυτιλίας και ο βαθμός στον οποίο οι Ασιάτες χρηματοδότες θα εστιάσουν στο ESG και γενικότερα, η ικανότητα του επενδυτικού κοινού να αφομοιώσει τις πολιτικές ESG και να τις συνδέσει με τη βελτίωση της αποδοτικότητας των επενδυτικών χαρτοφυλακίων».

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την μελέτη μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#)